

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Наталія КАНЦЕДАЛ

(протокол «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Облік зовнішньоекономічної діяльності

освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

спеціальність 071 Облік і оподаткування

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь перший (бакалаврський)

факультет обліку та фінансів

Полтава
2025-2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни Облік зовнішньоекономічної діяльності для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності 071 Облік і оподаткування.

Мова викладання: державна.

Розробник: Тютюнник Світлана, професор кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

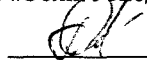
«01» вересня 2025 року

(підпис)

Світлана ТЮТЮННИК

Погоджено гарантом освітньої програми «Облік і оподаткування»

«01» вересня 2025 року

(підпис)

Людмила ЯЛОВЕГА

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Облік і оподаткування»

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

(підпис)

Тетяна ПРИЙДАК

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	120	120
Кількість кредитів	4,0	4,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	3 (07100_бд_2023, 07100_бд_2024[1] (стн))	3 (07100_бз_2023, 07100_бз_2024[1] (стн))
Семестр	1	1-2
Лекції (годин)	16	10
Практичні заняття (годин)	24	16
Самостійна робота (годин)	80	94
у т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота), (годин)	-	50
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань та практичних навичок щодо специфіки відображення зовнішньоекономічних операцій у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, що передують вивченню навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності» відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми «Облік і оподаткування»: Основи оподаткування; Бухгалтерський облік; Фінансовий облік; навчальна практика «Фінансовий облік».

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- спеціальні (фахові, предметні):

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

5. Програмні результати навчання / результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	знати та розуміти економічні категорії
ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.	володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств

6. Методи навчання і викладання

1. Словесні методи: лекція, пояснення.
2. Практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування.
3. Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.
4. Методи письмового контролю: контрольна робота, самостійна робота.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни.

Предмет і об'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Форми зовнішньоекономічних зв'язків. Види зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація зовнішньоекономічних операцій. Завдання бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку.

Поняття зовнішньоекономічного контракту. Функції договору. Зміст та структура зовнішньоекономічного контракту. Особливості укладання та виконання договорів в зовнішньоекономічній діяльності. Базові умови поставок.

Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій.

Поняття валютних цінностей та операцій з ними. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку. Об'єкти обліку курсових різниць. Монетарні та немонетарні статті. Облік купівлі та продажу іноземної валюти. Облік розрахунків за відрядженнями за кордон.

Тема 4. Облік операцій з експорту.

Загальні засади здійснення експортних операцій. Види експортних операцій. Синтетичний та аналітичний облік експортних операцій. Оподаткування експортних операцій. Облік робіт та послуг при здійсненні експортних операцій.

Тема 5. Облік операцій з імпорту.

Загальні засади здійснення імпортних операцій. Види імпортних операцій. Синтетичний та аналітичний облік імпортних операцій. Оподаткування імпортних операцій. Облік робіт та послуг при здійсненні імпортних операцій.

Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною.

Основні поняття та правові аспекти бартерних операцій. Умови бартерного контракту. Бухгалтерський облік бартерних операцій. Основні поняття операцій з давальницькою сировиною. Бухгалтерський облік операцій з давальницькою сировиною.

Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями.

Порядок та умови здійснення інвестиційної діяльності. Порядок внесення іноземної інвестиції до статутного капіталу. Повернення іноземних інвестицій інвестору. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 07100_бд_2023, 07100_бд_2024[1] (стн)				заочна форма 07100_бз_2023, 07100_бз_2024[1] (стн)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	14	2	2	10	12	2	-	10
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	14	2	2	10	16	2	-	14
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	22	4	6	12	20	2	4	14
Тема 4. Облік операцій з експорту	18	2	4	12	20	2	4	14
Тема 5. Облік операцій з імпорту	20	2	6	12	20	2	4	14
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	16	2	2	12	16	-	2	14

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 07100_бд_2023, 07100_бд_2024[1] (стн)				заочна форма 07100_бз_2023, 07100_бз_2024[1] (стн)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	16	2	2	12	16	-	2	14
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	50	-	-	50
Усього годин	120	16	24	80	120	10	16	94

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма 07100_бд_2023, 07100_бд_2024[1] (стн)	заочна форма 07100_бз_2023, 07100_бз_2024[1] (стн)
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	2	-
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	2	-
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	6	4
Тема 4. Облік операцій з експорту	4	4
Тема 5. Облік операцій з імпорту	6	4
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	2	2
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	2	2
Разом	24	16

Семінарські та лабораторні заняття не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма 07100_бд_2023, 07100_бд_2024[1] (стн)	заочна форма 07100_бз_2023, 07100_бз_2024[1] (стн)
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	10	10
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	10	14
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	12	14
Тема 4. Облік операцій з експорту	12	14
Тема 5. Облік операцій з імпорту	12	14

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма 07100_бд_2023, 07100_бд_2024[1] (стн)	заочна форма 07100_бз_2023, 07100_бз_2024[1] (стн)
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	12	14
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	12	14
у т.ч. індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	50
Разом	80	94

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання здобувачами вищої освіти денної форми здобуття освіти завдань самостійної роботи, а здобувачами вищої освіти заочної форми здобуття освіти – індивідуального завдання в позааудиторний час у формі контрольної роботи. Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи представлені в КНМЗНД та розміщені на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>).

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	Контрольна робота за результатами вивчення лекційного матеріалу та опрацювання практичних завдань. Виконання завдань на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи (у т.ч. підготовка та опублікування тез наукових конференцій). Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти). Екзамен
ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	Контрольна робота за результатами вивчення лекційного матеріалу та опрацювання практичних завдань. Виконання завдань на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи (у т.ч. підготовка та опублікування тез наукових конференцій). Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти). Екзамен
ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.	Контрольна робота за результатами вивчення лекційного матеріалу та опрацювання практичних завдань. Виконання завдань на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи (у т.ч. підготовка та опублікування тез наукових конференцій). Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти). Екзамен

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється на лекційних, практичних заняттях упродовж семестру у формі: виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, підготовки та опублікування тез наукових конференцій, виконання завдань контрольної роботи за результатами вивчення лекційного матеріалу та опрацювання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти).

Семестровий контроль – оцінювання рівня засвоєння здобувачем вищої освіти всього обсягу навчальної дисципліни, проводиться у формі екзамену.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
07100_бд_2023, 07100_бд_2024[1] (стн)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях ¹	виконання завдань самостійної роботи ²	контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	2	4			6
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	2	4			6
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	6	4			10
Тема 4. Облік операцій з експорту	4	4			8
Тема 5. Облік операцій з імпорту	6	4			10
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	2	4			6
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	2	4			6
Контрольна робота 1 (теми 1-3)			14		14
Контрольна робота 2 (теми 4-7)			14		14
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	24	28	28	20	100

¹ По темах 3 та 5 передбачено по три практичних заняття, а по темі 4 – два практичних заняття.

² Одним із видів самостійної роботи може бути підготовка та опублікування тез доповідей.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
07100_бз_2023, 07100_бз_2024[1] (стн)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях ¹	виконання завдань самостійної роботи ²	контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	-	4			4
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	-	4			4
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	4	4			8
Тема 4. Облік операцій з експорту	4	4			8
Тема 5. Облік операцій з імпорту	4	4			8
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	2	4			6
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	2	4			6
Контрольна робота			36		36
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	16	28	36	20	100

¹ По темах 3-5 передбачено по два практичних заняття.

² Одним із видів самостійної роботи може бути підготовка та опублікування тез доповідей.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання виконання завдань на одному практичному занятті
2	Правильне виконання розрахунків та складені бухгалтерські проведення, що дозволяє у повному обсязі сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
1	Допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення з помилками, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;

Кількість балів	Критерії оцінювання виконання завдань на одному практичному занятті
	- вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання виконання завдання самостійної роботи
4	Повний конспект питань самостійної роботи, правильне виконання розрахунків та складені бухгалтерські проведення, що дозволяє у повному обсязі сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2	Неповний конспект питань самостійної роботи, правильне виконання розрахунків та складені бухгалтерські проведення, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутність конспекту питань самостійної роботи та відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи*

Кількість балів	Критерії оцінювання одного теоретичного питання
2	Теоретичне питання розкрито повністю, що дозволяє у повному обсязі сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
1	У цілому дана правильна відповідь, але допущені неточності, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Кількість балів	Критерії оцінювання одного практичного завдання
5	Розрахунки практичного завдання виконані правильно та складені бухгалтерські проведення, що дозволяє у повному обсязі сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
4	Допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення, що дозволяє сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
3	Допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення з помилками, що дозволяє не повною мірою сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2	Невиконано розрахунки та складені бухгалтерські проведення з помилками, що дозволяє не повною мірою сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
1	Допущено неточності при виконанні розрахунків та не складені бухгалтерські проведення, що практично не дозволяє сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутність розрахунку практичного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

* передбачено 2 контрольні роботи за семестр: 1 контрольна – 2 теоретичних питання, 2 – практичних завдання; 2 контрольна – 2 теоретичних питання, 2 – практичних завдання

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи¹
(контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти)**

Кількість балів	Критерії оцінювання одного теоретичного питання²
10	Теоретичне питання розкрито повністю та використано нормативні джерела, що дозволяє у повному обсязі сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
8	Теоретичне питання розкрито достатньо повно, але недостатньо використано нормативні джерела, що дозволяє сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
6	Теоретичне питання у цілому розкрито, але використано нормативні джерела, які втратили чинність, що дозволяє не повною мірою сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
4	Дана стисла відповідь на теоретичне питання та використано нормативні джерела, які втратили чинність, що дозволяє не повною мірою сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2	У відповіді наведені тільки поняття (задовольняє мінімальним критеріям), що практично не дозволяє сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
Кількість балів	Критерії оцінювання оформлення списку використаних джерел
6	Список використаних джерел оформлений у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», що дозволяє у повному обсязі сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Кількість балів	Критерії оцінювання оформлення списку використаних джерел**
	діяльності підприємств.
4	Допущено неточності в оформленні списку використаних джерел, що дозволяє сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2	У списку використаних джерел не включено нормативні джерела, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутній список використаних джерел, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

¹ Захист контрольної роботи не передбачено.

² Контрольна робота для заочної форми здобуття освіти включає 3 теоретичних питання.

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (форма семестрового контролю – екзамен) ¹

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
	1	неповна відповідь на теоретичне питання, наведено тільки частково категорійно-понятійний апарат (задовольняє мінімальним критеріям), що практично не дозволяє сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	2	недостатньо повна відповідь на теоретичне питання, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	3	у цілому дана правильна відповідь, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
	4	відповідь дана достатньо повно, що дозволяє сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	5	повна відповідь на теоретичне питання, що дозволяє у повному обсязі сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
для 1-ї ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
	1	допущено неточності при виконанні розрахунків та не складені бухгалтерські проведення, що практично не дозволяє сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	2	невиконано розрахунки та складені бухгалтерські проведення з помилками, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	3	допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення з помилками, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	4	допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення, що дозволяє сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	5	розрахунки практичного завдання виконані правильно та складені бухгалтерські проведення, що дозволяє у повному обсязі сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

¹ Екзамен складається з 2 теоретичних питань та 2-х практичних ситуацій. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

Шкала та критерії підготовки та видання тез доповідей

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Підготовка та видання тез доповідей, що дозволяє у повному обсязі сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: - знання та розуміння економічних категорій; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - вміння володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутність підготовлених та виданих тез доповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів за даним додатковим видом форми оцінювання результатів навчання.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер (ноутбук), під'єднаний до мережі Internet, мережа Wi-Fi, хмарні додатки Google, веб-браузери, пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>)

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання: виконання практичних завдань виконуються під час проведення практичних занять; завдання самостійної роботи виконуються упродовж вивчення відповідної теми. Перескладання відповідних видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>);

- щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>). Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх

індивідуальних потреб і можливостей); покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

- щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуються положень Статуту Полтавського державного аграрного університету та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproosvitniyproces2025.pdf>) зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини;

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформальної / інформальної освіти регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproneformalnuosvitu.pdf>). Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus (<https://prometheus.org.ua>), Coursera (<https://www.coursera.org>), Освітнього порталу Державної служби зайнятості (<https://eosvita.dcz.gov.ua>), Дія. Цифрова освіта (<https://osvita.diia.gov.ua>), дистанційна платформа громадянської освіти ВУМ онлайн (<https://vumononline.ua/about-project/>), EdEra (<https://ed-era.com/courses/>) та інших. Перелік рекомендованих курсів розміщено на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>) на вкладці навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності»;

- щодо оскарження результатів оцінювання: особливості процедури оскарження результатів оцінювання регламентовані Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>).

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Белопольський М.Г., Рева К.Г., Балашова О.В. Облік та аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Маріуполь : ПДТУ, 2013. 269 с.

2. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Житомир : ПП «Рута», 2006. 388 с.

3. Григорова З.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Конспект лекцій : навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 174 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/67832>.

4. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч.

посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 216 с. URL: <https://lira-k.com.ua/preview/12411.pdf>.

5. Кравченко О.В., Дмитренко А.В. Облік міжнародних операцій : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2022. 216 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/87500/3/Dmytrenko.pdf;jsessionid=5BD86C99012B582ACBB96BF79C03BE0E>.

6. Кузнецова С.О., Ганін В.І., Польова Т.В., Клімович І.М., Нагорна І.В., Порсюрора І.П. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Харків : Видавництво Іванченко І.С., 2019. 221 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/7aeec8e3-8bd1-4b5a-a389-35a8a5e5f0f3/content>

7. Маргасова В.Г., Акименко О.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Конспект лекцій для студентів спеціальності «Облік і аудит. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 122 с. URL: <https://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/15203/%D0%9E%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

8. Маслак О.О., Жежуха В.Й. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ : Каравела, 2023. 400 с.

9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959/12, зі змінами та доповненнями / Верховна рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

10. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3031/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D1%96%D0%9E%20%D0%97%D0%95%D0%94%20%D0%A2%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%96%D1%94%D0%B2%D0%B0%20%D0%9C.%D0%9C.2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

11. Тютюнник С.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування. Полтава : ПДАУ, 2022. 112 с.

Допоміжні

1. Гордополов В.Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно-імпорتنих операцій підприємств. *Агросвіт*. 2018. №13. С. 15-27. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/13_2018/4.pdf.

2. Гордополов В.Ю. Організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку валютних операцій в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю. *Економіка та держава*. 2018. №5. С. 71-77. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2018/18.pdf.

3. Гордополов В.Ю. Оцінка стану організації та методики бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємств. *Бізнесінформ*. 2018. №2. С. 215-223. URL: <http://oaji.net/articles/2017/727-1525756286.pdf>.
4. Гордополов В.Ю. Принципи бухгалтерського обліку в інформаційному просторі управління зовнішньоекономічною діяльністю. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. Вип. 1. С. 19-31.
5. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Облік операцій ЗЕД – активізація управління стратегічним розвитком України. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6386>.
6. Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. Надзвичайні витрати: відображення в обліку та звітності. *Інфраструктура ринку*. 2022. Випуск 67. С. 223-228. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/41.pdf
7. Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В., Зоря О.П., Гринь В.І., Яловега Л.В. Організація обліку, аналіз та відображення у звітності експортних операцій в агробізнесі. *Ефективна економіка*. 2024. № 10. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4832/4874>
8. Кінзерська Н.В. Складові зовнішньоекономічної діяльності як об'єкти бухгалтерського обліку в умовах невизначеності зовнішнього середовища. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 15-16. С. 100-105. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15-16_2020/18.pdf.
9. Колесніченко А.С. Організаційно-інституціональні аспекти обліку зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. *Ефективна економіка*. 2020. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7657>.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджено Наказом Міністерством фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.
11. Прийдак Т.Б., Лега О.В., Тютюнник С.В., Яловега Л.В., Мокієнко Т.В. Гуманітарна допомога від вітчизняних та іноземних донорів: облік, оподаткування, контроль та відображення в звітності в Україні та зарубіжних країнах. *Ефективна економіка*. 2024. № 11. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5119/5164>
12. Прийдак Т.Б., Лега О.В., Яловега Л.В., Мокієнко Т.В., Тютюнник С.В. Облік, оподаткування і контроль малого бізнесу в Польщі та Україні: практичний аспект. *Ефективна економіка*. 2024. №9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4662/4701>
13. Скорнякова Ю.Б. Витрати за імпоротно-експортними контрактами: обліково-управлінський аспект. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Випуск №3(77)-2. С. 106-112. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_77_2_2020_ukr/17.pdf.
14. Тютюнник С. Особливості оподаткування імпорту. *Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.). Ужгород : ФОП Сабов А.М., 2022. С. 257-259.
15. Тютюнник С., Дугар Т. Особливості ЗЕД-розрахунків у період

запровадження воєнного стану. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти* : матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2023 р. Ч. 2. Львів : ЛНУП, 2023, С. 401-402.

16. Тютюнник С., Ульзутуєва А. Особливості здійснення імпорتنих операцій в період дії воєнного стану. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 28-29 березня 2024 р. Полтава, 2024. С. 357-359

17. Тютюнник С.В. Особливості оформлення та обліку закордонного відрядження. *Розвиток бухгалтерського обліку, оподаткування і контролю в умовах інтеграційних процесів* : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (22-23 жовтня 2020 р., Херсон: ХДАУ). Херсон : ДВНЗ «ХДАУ», 2020. С. 185-187.

18. Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. Правила Інкотермс-2020: характеристика та основні зміни. *Актуальні питання сучасної економічної науки* : збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф., 6 грудня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. С. 89-92.

19. Тютюнник С.В., Дугар Т.Є., Дугар В.О. Особливості обліку та оподаткування бартерних операцій у зовнішньоекономічній діяльності. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін* : Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 27 жовтня 2022 р. Полтава, 2022. С. 737-739.

20. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Аналіз географічної структури імпорту товарів в Україні. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітняські аспекти* : Збірник наукових праць за матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31.03.2020 р.). Дніпро : НМетАУ, 2020. С. 260-262.

21. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Географічна та товарна структури експорту товарів з України. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні* : Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року: збірник наукових праць. Вінниця : ВНТУ, 2021. С. 650-652.

22. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Документальне оформлення службових відряджень за кордон. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України* : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Київ, 13 жовтня 2021 року /редкол. О.С. Волошкіна та ін. К. : ІТТА, 2021. С. 1106-1109.

23. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Особливості обліку експортних операцій. *Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств* (присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету) : тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 12-13 травня 2022 р. Дніпро : факультет обліку і фінансів, 2022. С. 59-63.

Інформаційні ресурси

<http://www.rada.gov.ua> - сайт Верховної Ради України

<https://mof.gov.ua> – сайт Міністерства фінансів України

<https://bank.gov.ua> – сайт Національного банку України

<https://dtki.com.ua> – сайт журналу «Дебет-кредит»

<https://buhgalter911.com> – сайт журналу «Бухгалтер 911»